

Териториално статистическо бюро - Югозапад
Отдел „Статистически изследвания - Благоевград“

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

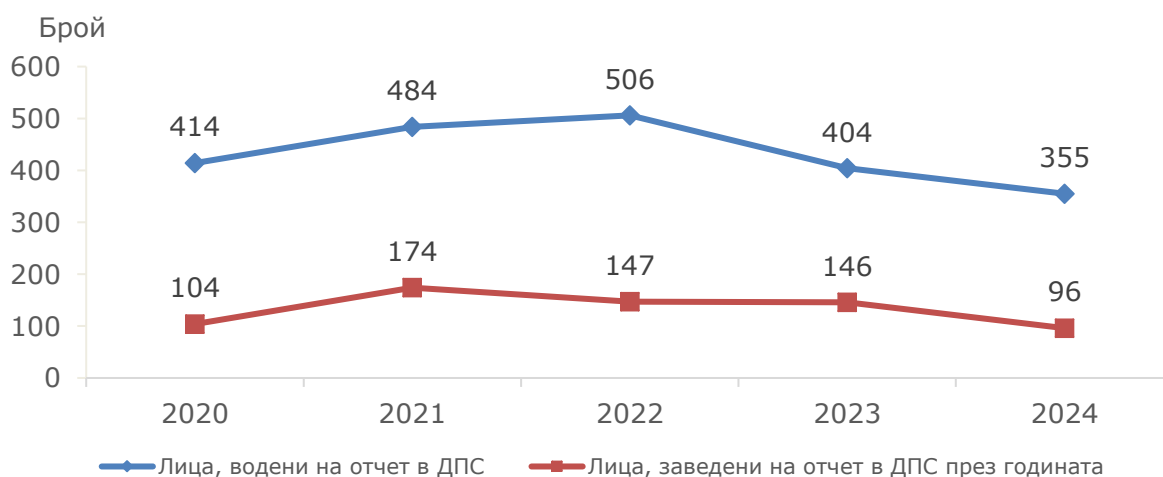
Малолетни и непълнолетни лица, водени заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления.

През 2024 г. на отчет¹ в детските педагогически стаи на територията на област Благоевград са водени 355 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- непълнолетни 245 (на възраст от 14 до 17 години) - 69.0%;
- малолетни 110 (8-13 години) - 31.0%;
- момчета - 302 (85.1%);
- момичета - 53 (14.9%);
- учащи - 257 (72.4%);
- в криминогенна среда живеят 134 малолетни и непълнолетни (37.7%).

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС в област Благоевград през периода 2020 - 2024 година

¹ Съгласно чл.26, ал.1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Броят на **заведените на отчет¹ в ДПС през 2024 г.** малолетни и непълнолетни е 96, или 27.0% от всички водени на отчет лица, като 69.8% от тях са непълнолетни.

През 2024 г. **снети от отчет в ДПС** са 147 малолетни и непълнолетни лица, или 41.4% от водените на отчет през годината. Причините за това са:

- поправяне на поведението - 111 лица (75.5%);
- навършване на 18-годишна възраст - 36 лица (24.5%);

Противообществени прояви

За извършени противообществени прояви през 2024 г. през ДПС са **преминали** 242 малолетни и непълнолетни лица. От тях момчетата са 193, или 79.8%, а момичета - 49 (20.2%).

В структурата на противообществените прояви по видове най-голям е делът на преминалите през ДПС за:

- прояви на насилие и агресия - 75 лица (31.0%);
- повреждане на обществена и/или частна собственост - 60 лица (24.8 %).
- непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място - 18 лица (7.4%).
- бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип - 16 лица, или 6.6%;
- употреба на психоактивни вещества - 13 лица, или 5.4%;
- тормоз - 10 лица (4.1%);

Извършени престъпления

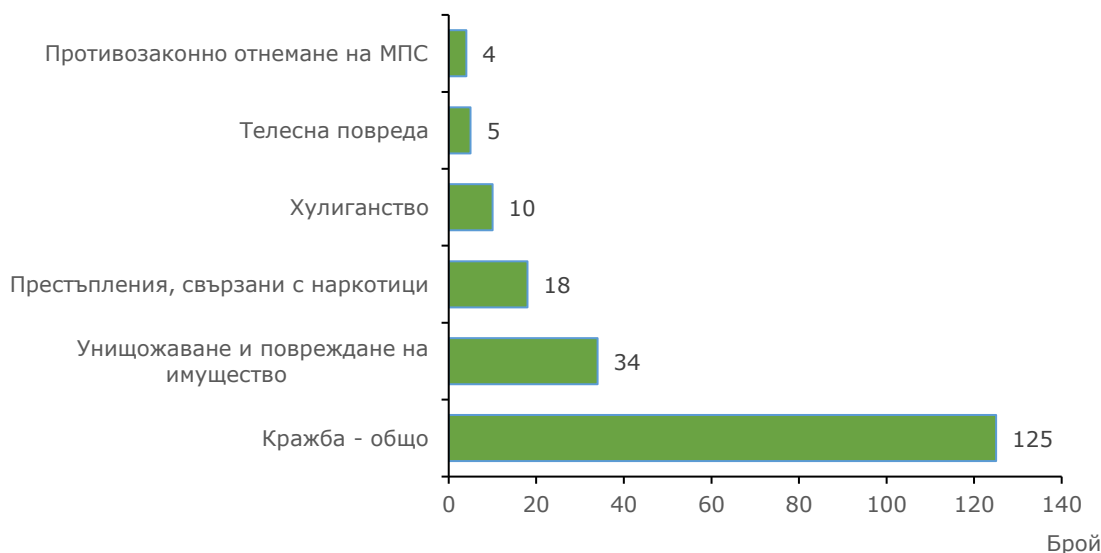
През 2024 г. броят на **малолетните и непълнолетните лица, преминали през ДПС в област Благоевград за извършени престъпления** е 216.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършители на кражби са 125 лица, или 57.9% от всички лица, преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок е делът на извършителите на кражби от магазини или други търговски обекти - 46.4% (58 лица).

¹ Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Фиг. 2. Малолетни и непълнолетни лица, преминали през ДПС, по някои видове престъпления през 2024 година

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2024 г. пострадали от престъпления на територията на област Благоевград са 86 лица, от които 53, или 61.6%, са момчета и 33 (38.4%) са момичета. Малолетни са 46 лица (53.5%), а непълнолетни - 40 (46.5%).

Най-голям е броят и съответно относителният дял на малолетните и непълнолетните, пострадали от нанесени кражби - 48 лица (55.8%). Следват пострадалите от грабеж - 13 лица (15.1%), от нанесена телесна повреда - 4 лица (4.7%), от блудство - 1 лице (1.2%).

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2024 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните са **образували** 188 възпитателни дела, като всички 188 (100.0%) са образувани по предложение на органите на прокуратурата. Броят на **решените дела** през годината е 184 (97.9%), като от тях в срок до един месец са решени 105 дела, или 57.1%. **Прекратени** дела няма. В края на 2024 г. 10 дела **са останали несвършени**.

През 2024 г. местните комисии са наложили 307 **възпитателни мерки** в съответствие с чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

на малолетните и непълнолетните на 218 лица на възраст от 8 до 17 за извършените от тях 234 общественоопасни деяния¹.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- предупреждение - 174 мерки;
- поставяне под възпитателен надзор на родители или на лицата, които ги заместват, за полагане на засилени грижи - 48 възпитателни мерки;
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател - 38 мерки;
- задължаване да участва в консултации, обучения и програми - 30 мерки;
- задължаване да се извини на пострадалия - 2 мерки.

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

¹ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени са за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД); освободени от ВУИ; освободени от СПИ. Малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет в ДПС за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са **преминали през ДПС**.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които са новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от НК, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи **повече от една** възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживееене на лицата.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

малолетните и непълнолетните е публикувана на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>) ,
раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ
(https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).